

NVC scriptieprijs 2018

Beste aanwezigen, geachte leden van het bestuur, en een bijzonder welkom aan de schrijvers van de genomineerde scripties en hun begeleiders,

Last year, the jury of the Dutch Criminology Thesis Award broke with the tradition of delivering the speech of the jury in Dutch. This year, however, we will do it gewoon weer in het Nederlands. Grotendeels althans. Niet omdat het fundamenteel oneens zijn met de opmerkingen van de jury van vorig jaar overigens. Wij herkennen het geschetste beeld over de toename van het aantal criminologische masters in het Engels en onderschrijven ook het belang om een inclusieve vereniging te zijn richting internationale studenten en collega's. Met het voorbehoud dat wij als de Nederlandse Vereniging voor Criminologie, hoe belangrijk internationalisering ook is, er ook zorg voor moeten dragen dat de beheersing van de Nederlandse taal op niveau blijft. Daarom vandaag een juryrapport met een mix van Engels en Nederlands, met uiteindelijk meer Nederlands dan Engels. De reden daarvoor is gelegen in het feit dat 4 van de 6 scripties in het Nederlands zijn geschreven en het zou ook iets te maken kunnen hebben met de winnende scriptie, maar misschien ook niet. Daarover later meer.

Dit jaar bestond de jury uit Martina Althoff van de Rijksuniversiteit Groningen, Anke Ramakers van de Universiteit Leiden en ondergetekende (Robby Roks van de Erasmus Universiteit Rotterdam), die bij afwezigheid van de dames de rol van voorzitter toebedeeld heeft gekregen. Eind april kregen wij via Dropbox, passend binnen het overkoepelende congressthema van de criminologie in een gedigitaliseerde wereld, toegang tot 6 scripties, geschreven aan, in willekeurige volgorde en afgaande op het voorblad, Maastricht University, Leiden University locatie The Hague, Universiteit Leiden, de Universiteit van Utrecht, de Vrije Universiteit Amsterdam en de Erasmus Universiteit Rotterdam.

Om te beginnen willen wij de genomineerde kandidaten, en ook hun begeleiders vanzelfsprekend, van harte feliciteren met hun eindproducten. Het lezen en beoordelen van de

scripties was geen straf. Opmerkelijk genoeg, en we kunnen niet inschatten in hoeverre hier sprake is van bewuste invloed, sluiten de onderwerpen van de genomineerde scripties wonderwel aan bij het overkoepelende thema van het congres dit jaar. De helft van de scripties ging over cybercriminaliteit, waarbij de concrete focus van de onderzoeken steeds een wezenlijk ander aspect van dat thema wist te belichten.

Het nieuwe of vernieuwende karakter van de thematiek van “cybercrime” heeft de jury doen discussiëren over de grenzen van het object van de criminologie. Nieuwe thema’s of onderwerpen die vanwege een virtuele verpakking nieuw lijken, roepen nieuwe onderzoeksvragen op die in sommige gevallen vragen om nieuwe of andersoortige theoretische en methodologische inzichten. Dat gold bijvoorbeeld voor een mooie scriptie over een ‘lurkend’ onderzoek, oftewel non-participerende observatie, naar drugshandel op cryptomarkten, maar ook in een onderzoek naar zogenaamde Advanced Persistent Threats: heimelijke, geavanceerde en gerichte cyberaanvallen in de vorm van kwaadaardige software en social engineering. Maar een vergelijkbare discussie rees tijdens onze bespreking van een onderzoek naar ‘case linkage’, een manier voor politieanalisten om in serie gepleegde misdrijven op basis van gedragskenmerken aan een dader te koppelen. Een scriptie over het taakstrafverbod in theorie en praktijk had, in vergelijking met de andere scripties een bescheiden empirische component, maar greep ons door de indrukwekkende juridisch-penologische analyse. Allemaal mooie en inspirerende voorbeelden die zicht geven op boeiende ontwikkelingen in ons dynamische vakgebied.

Ten slotte nog iets anders over de scripties en onze beoordeling. Een uitdaging was het verschil in lengte van de respectievelijke scripties, een punt dat ook in eerdere juryrapporten werd opgemerkt. We zagen grote verschillen in omvang, zowel in termen van het aantal woorden, maar ook wat betreft het empirische deel van het onderzoek. Om onze beoordeling te stroomlijnen en om een rangordering aan te brengen, hebben we onder andere gekeken naar de kwaliteit van de onderzoeksvragen, de verantwoording van de methodologische keuzes, de uitgevoerde analyses, innovatie en originaliteit, criminologische en maatschappelijke impact en,

ten slotte, de leesbaarheid van de scriptie. Ondanks grote verschillen in lengte waren de verschillen in kwaliteit aanzienlijk kleiner. Zo klein dat we dit jaar in plaats van een top 3 gekozen hebben voor een top 4.

Voordat we de winnaar bekend maken, eerst kort iets over de top 4, in willekeurige volgorde:

“From Russia with Cyber”: Een Kwalitatief Onderzoek naar Trends in Motieven, Doelen, Doelwitten en Modus Operandi van, vermoedelijk, door Rusland gesponsorde Advanced Persistent Threats over de periode 2005 – 2016. **Sander de Jong, Universiteit van Leiden**

Dit innovatieve onderzoek op het terrein van cybercriminaliteit tracht meer inzicht te geven in ontwikkelingen op het gebied van Advanced Persistent Threats: doelgerichte cyberaanvallen waarbij een onbevoegd persoon onopgemerkt toegang krijgt tot een netwerk. APT-aanvallen richten zich vooral op landen en organisaties. In deze scriptie werd specifiek gekeken naar vermoedelijk door Rusland gesponsorde Advanced Persistent Threats (APTs), zichtbare trends op dit gebied en hoe deze verklaard konden worden. Om de onderzoeksvraag te beantwoorden zijn twee methoden toegepast: het analyseren van rapporten van cybersecuritybedrijven en het afnemen van interviews met experts op dit gebied. De Jong bedacht zelf een manier om de kwaliteit van documenten te beoordelen en concludeert dat de gesponsorde APTs diverse trends hebben doorgemaakt. Zo worden ze vaker offensief ingezet en lijken ze de Russische politieke spanningen over de tijd te volgen. De jury was in het bijzonder onder de indruk van de heldere schrijfstijl, structuur en methodologische aanpak op een terrein dat interessant is voor de criminologie, maar nog steeds grotendeels onontgonnen gebied is.

“Het taakstrafverbod in theorie en praktijk”: een kritische reflectie op het taakstrafverbod ex artikel 22b Sr in het Nederlands strafrecht en de werking ervan in de rechtspraak. **Simone van Venrooij, Universiteit van Maastricht**

De jury roemde deze scriptie vanwege de maatschappelijke urgentie van het onderwerp. Een bijzonder prettig geschreven analyse van het taakstrafverbod in theorie en praktijk, waarbij de

centrale vraag gesteld wordt in hoeverre het taakstrafverbod moet worden gehandhaafd. Vanaf de eerste bladzijde overtuigt Van Venrooij vanwege haar heldere, overtuigende betoog, waarbij ze de lezer moeiteloos langs verschillende penologische discussies leidt. Naast een zeer gedegen analyse van “the law in the books”, geeft een enquête over het taakstrafverbod, ingevuld door rechters, een interessant beeld van “the law in action”. In een korte, bondige scriptie geeft Van Venrooij overtuigend aan waarom het taakstrafverbod afgeschaft dan wel aangepast zou moeten worden.

*“De hacker: computergenie of crimineel”. Een kwalitatief onderzoek naar de framing van hackers in het Nederlandse nieuws. **Sifra Mathijse, Erasmus Universiteit Rotterdam.***

Een origineel onderzoek dat zich richt op de manier waarop hackers worden geframed in het Nederlandse nieuws en hoe deze beeldvorming zich verhoudt tot het beeld wat hackers van zichzelf en elkaar hebben. Op basis van een zeer uitvoerige kwalitatieve analyse van 205 nieuwsberichten en twaalf interviews met hackers, die op een eigentijdse wijze online zijn geïnterviewd, concludeert Matthijse dat de framing van hackers de afgelopen jaren positiever is geworden, ondanks een dominant negatieve frame rondom hackers. Interessant genoeg lijkt deze beeldvorming op de hackers zelf weinig tot geen invloed te hebben op hun leven en de manier waarop zij zichzelf zien.

Finally, to break with the monotony of the Dutch language:

*“Reconsidering Registration”. Homicide reduction and the Canadian Firearms Registry: **Tim Thurley, Leiden University***

The goal of this thesis was to inform the complex academic and societal debate surrounding firearm restrictions and its potential to reduce homicide and violent crimes by focusing on the Canadian Firearm Registry. The jury was especially impressed by the systematic review of the literature and Thurleys ability to uncover the limitations of prior studies on this topic and use this as input for his own dazzling interrupted time series regression analysis and joinpoint analyses.

A well-written thesis using quantitative methods that, at least according to us, could easily be transformed into a scientific publication.

Now, without further ado, de winnaar van de NVC scriptieprijs 2018 is er naar het idee van de jury het best in geslaagd om in een redelijk compacte scriptie zowel theoretische inzichten te verwerken als recht te doen aan een flinke hoeveelheid zelfstandig verzameld empirisch materiaal dat, vervolgens, op een hoog academisch niveau wordt gepresenteerd en beschreven. De winnaar van de NVC scriptieprijs 2018 is: Sifra Matthijse van de Erasmus Universiteit Rotterdam met haar scriptie *“De hacker: computergenie of crimineel”*.

Sifra, van harte gefeliciteerd met het winnen van de scriptieprijs die bestaat uit een geldprijs van 250 euro en de mogelijkheid om je scriptie om te schrijven tot een artikel voor het Tijdschrift voor Criminologie. We wensen Sifra veel succes in het verloop van haar carrière. Ook haar begeleider, de vorige week gepromoveerde Wytske van der Wagen, feliciteren we van harte. Maar wat ons betreft mogen alle genomineerden en hun begeleiders trots zijn op hun bijzondere en inspirerende scripties!